

Аналіз регуляторного впливу

до проекту наказу Державної інспекції ядерного регулювання України
«Про затвердження Вимог до структури та змісту звіту з аналізу безпеки об'єктів,
призначених для переробки радіоактивних відходів»

I. Визначення проблеми

На майданчиках діючих атомних електростанцій (Рівненська, Запорізька, Хмельницька, Южно-Українська АЕС), на Чорнобильській АЕС, яка знімається з експлуатації, на спеціалізованих підприємствах з поводження з радіоактивними відходами Державної корпорації «УкрДО «Радон» та експлуатуючою організацією (оператором) сховищ для захоронення радіоактивних відходів – ДСП «Центральне підприємство з поводження з радіоактивними відходами» здійснюється експлуатація об'єктів, призначених для переробки радіоактивних відходів.

В рамках отримання дозвільних документів (ліцензії, окремого дозволу тощо) на етапах життєвого циклу ядерних установок та об'єктів, призначених для переробки радіоактивних відходів, суб'єкти діяльності у сфері поводження з радіоактивними відходами та експлуатуючі організації ядерних установок (далі – суб'єкти господарювання) розробляють та подають до Держатомрегулювання у складі ліцензійних документів звіт з аналізу безпеки для цих об'єктів. У звіті з аналізу безпеки заявником обґрунтовується рівень безпеки об'єктів, призначених для переробки радіоактивних відходів, та його спроможність дотримуватися умов провадження заявленого виду діяльності, встановлених нормами та правилами з ядерної та радіаційної безпеки.

На сьогодні вимоги до структури та змісту звіту з аналізу безпеки установки для переробки радіоактивних відходів встановлені в нормативно-правовому акті «Вимоги щодо структури та змісту звіту про аналіз безпеки установки для переробки радіоактивних відходів», затвердженому наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 26 січня 2001 року № 11, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 14 лютого 2001 року за № 137/5328.

Проте, цей нормативно-правовий акт встановлює вимоги до проведення суб'єктом господарювання аналізу безпеки лише самих установок для переробки радіоактивних відходів на етапі експлуатації та зняття з експлуатації і не охоплює усіх інших об'єктів (споруди, оснащені технологічним обладнанням, або установка (стаціонарна, мобільна, збірно-розбірна) з переробки радіоактивних відходів. Крім того, документ потребує перегляду в частині приведення його у відповідність до діючих на сьогодні норм і правил національного законодавства та міжнародних норм у сфері поводження з радіоактивними відходами (врахування положень документів МАГАТЕ та референтних рівнів WENRA щодо безпеки для об'єктів, призначених для переробки радіоактивних відходів).

З метою захисту персоналу, населення та навколишнього природного середовища від впливу іонізуючого випромінювання, пов'язаного із поводженням з радіоактивними відходами на стадії їх переробки, необхідністю приведення

національного законодавства у відповідність міжнародним нормам та удосконалення системи нормативно-правового регулювання ядерної і радіаційної безпеки у сфері використання ядерної енергії Держатомрегулюванням розроблено проект наказу «Про затвердження Вимог до структури та змісту звіту з аналізу безпеки об'єктів, призначених для переробки радіоактивних відходів» (далі – проект НПА).

У проекті НПА замість терміну «установка для переробки радіоактивних відходів» використовується термін «об'єкт, призначений для переробки радіоактивних відходів», що розширяє перелік об'єктів, які використовуються у сфері поводження з радіоактивними відходами.

Правовою підставою розроблення проекту НПА є вимоги частини четвертої статті 12 Закону України «Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії», підпунктів 7, 16 пункту 4 Положення про Державну інспекцію ядерного регулювання України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 363, Плану нормативного регулювання Державної інспекції ядерного регулювання України на 2018 рік.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		+
Держава	+	
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

Дана проблема не може бути вирішена за допомогою ринкових механізмів, оскільки визначення критеріїв та вимог безпеки, додержання яких обов'язкове під час використання ядерної енергії, зокрема, у сфері поводження з радіоактивними відходами, відповідно до яких затверджуються норми, правила і стандарти з ядерної та радіаційної безпеки, можливе лише шляхом державного регулювання.

Проекту НПА передбачає визнання таким, що втратив чинність, наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 26 січня 2001 року № 11 «Про затвердження Вимог щодо структури та змісту звіту про аналіз безпеки установки для переробки радіоактивних відходів», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 14 лютого 2001 року за № 137/5328.

II. Цілі державного регулювання

Введення в дію проекту НПА забезпечить встановлення нових вимог до структури та змісту звіту з аналізу безпеки об'єктів, призначених для переробки радіоактивних відходів, і спрямоване на захист персоналу, населення та навколишнього природного середовища від впливу іонізуючого випромінювання, пов'язаного із поводженням з радіоактивними відходами пі час їх переробки.

Досягнення зазначеної цілі здійснюється шляхом:

- перегляду вимог до структури та змісту звіту з аналізу безпеки установки для переробки радіоактивних відходів, які встановлені в нормативно-правовому акті «Вимоги щодо структури та змісту звіту про аналіз безпеки установки для переробки радіоактивних відходів», затвердженому наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 26 січня 2001 року № 11, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 14 лютого 2001 року за № 137/5328;
- врахування положень документів МАГАТЕ та референтних рівнів WENRA щодо безпеки для об'єктів, призначених для переробки радіоактивних відходів.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
<p>Альтернатива 1. Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін</p>	<p>У нормативно-правовому акті «Вимоги щодо структури та змісту звіту про аналіз безпеки установки для переробки радіоактивних відходів», затвердженому наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 26 січня 2001 року № 11, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 14 лютого 2001 року за № 137/5328, вимоги до структури та змісту звіту з аналізу безпеки охоплюють лише установку для переробки радіоактивних відходів. Також вимоги неактуалізовані у відповідності до діючих на сьогодні норм і правил національного законодавства та міжнародних норм у сфері поводження з радіоактивними відходами.</p>
<p>Альтернатива 2. Прийняття проекту НПА</p>	<p>У проекті НПА вимоги до структури та змісту звіту з аналіз безпеки охоплюють об'єкти (споруди, оснащені технологічним обладнанням, або установка (стаціонарна, мобільна, збірно-розбірна) з переробки радіоактивних відходів. Також в проекті НПА враховані актуальні на сьогодні положення нормативно-правових актів та міжнародних норм у сфері поводження з радіоактивними відходами. Проект НПА доповнений новими вимогами щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проведення індивідуальних (передпускових) та комплексних випробування систем та обладнання, важливих для безпеки; - аналізу аварійних ситуацій та аварій; - забезпечення готовності аварійних груп та бригад, забезпечення аварійними засобами, підготовка персоналу з аварійного реагування; - визначення проектних вимог стосовно кінцевого продукту переробки радіоактивних відходів з

	урахуванням вибраної опції подальшого поводження з ним (довгострокове зберігання, захоронення, подальша переробка/кондиціонування) тощо.
--	--

2. Оцінка обраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні	Додаткові витрати із Державного бюджету України відсутні.
Альтернатива 2. Прийняття проекту НПА	На основі встановлення нових вимог до структури та змісту звіту з аналізу безпеки об'єктів, призначених для переробки радіоактивних відходів, дасть можливість Держатомрегулюванню приймати обґрунтовані рішення щодо проведення експертизи ядерної та радіаційної безпеки проектної, технічної, ліцензійної тощо документації, видачі (внесення змін, переоформлення) ліцензії у сфері поводження з радіоактивними відходами. Прийняття проекту НПА спрямоване на захист персоналу, населення та навколишнього природного середовища від впливу іонізуючого випромінювання, пов'язаного із поводженням з радіоактивними відходами під час їх переробки.	Введення в дію проекту НПА не потребує додаткових матеріальних та інших витрат з державного бюджету.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання (одиниць)	5	6	-	-	11
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	45	55	-	-	X

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні	Додаткові витрати із бюджету суб'єктів господарювання не вимагаються.
Альтернатива 2. Прийняття проекту НПА	Реалізація проекту НПА дасть можливість суб'єкту господарювання: - аналізувати стан безпеки об'єктів, стан захисту власного персоналу та персоналу підрядних організацій; - готувати ЗАБ на основі деталізованих вимог до змісту розділів ЗАБ для подальшої його подачі до Держатомрегулювання для отримання ліцензії.	Незначні часові витрати на підготовку звіту, розраховані згідно з таблицею.

Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємства, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	-	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз,	-	-

	страхування тощо), гривень		
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	2000	-
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8	Інше (підготовка звіту з аналізу безпеки), гривень	28500	-
9	Разом, гривень:	30500	-
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	11	-
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (пункт 9 x пункт 10), гривень	335500	-

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1. Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	1	Цілі прийняття регуляторного акта не можуть бути досягнуті (проблема продовжить існувати).
Альтернатива 2. Прийняття проекту НПА	4	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде).

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1. Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні вигоди	Не передбачаються	2 місце рейтингу
Альтернатива 2. Прийняття проекту НПА	На основі встановлення нових вимог до структури та змісту звіту з аналізу безпеки об'єктів, призначених для	Не передбачаються	1 місце рейтингу Більша кількість вигод

	<p>переробки радіоактивних відходів, дасть можливість Держатомрегулюванню приймати обґрунтовані рішення щодо проведення експертизи ядерної та радіаційної безпеки проектної, технічної, ліцензійної тощо документації, видачі (внесення змін, переоформлення) ліцензії у сфері поводження з радіоактивними відходами.</p> <p>Прийняття проекту НПА спрямоване на захист персоналу, населення та навколишнього природного середовища від впливу іонізуючого випромінювання, пов'язаного із поводженням з радіоактивними відходами під час їх переробки.</p> <p>Реалізація проекту НПА дасть можливість суб'єкту господарювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати стан безпеки об'єктів, стан захисту власного персоналу та персоналу підрядних організацій; - готувати ЗАБ на основі деталізованих вимог до змісту розділів ЗАБ для подальшої його подачі до Держатомрегулювання для отримання ліцензії. 		
--	---	--	--

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми, є актуалізація і приведення проекту НПА до діючих норм і правил національного законодавства та у відповідність до міжнародних норм у сфері використання ядерної енергії шляхом врахування положень документів МАГАТЕ та референтних рівнів WENRA щодо безпеки для об'єктів, призначених для переробки радіоактивних відходів. Проект НПА розробляється на заміну наказу Міністерства екології та природних ресурсів України від 26 січня 2001 року № 11 «Про затвердження Вимог щодо структури та змісту звіту про аналіз безпеки установки

для переробки радіоактивних відходів», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14 лютого 2001 року за № 137/5328.

Проектом НПА пропонується встановити вичерпний перелік вимог до структури та змісту звіту з аналізу безпеки об'єктів, призначених для переробки радіоактивних відходів.

Організаційні заходи, які необхідно здійснити для впровадження НПА:

У проекті НПА замість терміну «установка для переробки радіоактивних відходів» використовується термін «об'єкт, призначений для переробки радіоактивних відходів», що розширяє перелік об'єктів, які використовуються у сфері поводження з радіоактивними відходами, зокрема, цей перелік включає: установку (мобільна, стаціонарна, збірно-розбірна), призначену для переробки радіоактивних відходів, споруду, оснащену технологічним обладнанням для проведення операцій з переробки радіоактивних відходів та звільнення від регулюючого контролю тощо.

Згідно з вимогами проекту НПА зміст звіту з аналізу безпеки об'єктів, призначених для переробки радіоактивних відходів, буде складатись суб'єктами господарювання на основі результатів проведення всебічного аналізу безпеки об'єктів на усіх його етапах життєвого циклу, пов'язаних з вибором майданчика, проектуванням, будівництвом та введенням в експлуатацію, експлуатацією, зняттям з експлуатації.

Проект НПА доповнений новими вимогами, зокрема, щодо проектних основ об'єкта з переробки РАВ та проведення індивідуальних (передпускових) та комплексних випробувань систем та обладнання, важливих для безпеки.

У проектних основах визначають систематизовану сукупність проектних критеріїв та вимог, достатню для розробки проекту (робочого проекту) та обґрунтувань безпеки.

У розділі щодо проведення індивідуальних (передпускових) та комплексних випробувань систем та обладнання, важливих для безпеки демонструється, що в ході комплексних випробувань об'єкта з переробки РАВ передбачено виконати перевірки функціонування споруд, систем та обладнання, важливих для безпеки, та об'єкта в цілому відповідно до проекту, уточнення характеристик систем та обладнання, важливих для безпеки, параметрів технологічних процесів, меж та умов безпечної експлуатації. Надається підтвердження того, що комплексні випробування дозволяють встановити відповідність споруд, систем та обладнання, важливого для безпеки, та об'єкта з переробки РАВ в цілому вимогам щодо їхнього функціонування при нормальній експлуатації, порушеннях нормальної експлуатації та аварійних ситуаціях.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Здійснюється розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємства.

Регуляторний акт не стосується суб'єктів малого підприємництва, тому не проводиться розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва.

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємства

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання: Державна інспекція ядерного регулювання України.

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру, днів	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата), грн./день*	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	-	-	-	-	-
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	-	-	-	-	-
камеральні (проведення експертизи ядерної та радіаційної безпеки проектної та/або технічної документації на об'єкти, призначені для переробки радіоактивних відходів)	30	357	1	11	117810
виїзні	-	-	-	-	-
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-

4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	-	-	-	-	-
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	1	357	1	11	3927
7. Інші адміністративні послуги	-	-	-	-	-
Разом за рік	x	x	x	x	121737
Сумарно за п'ять років	x	x	x	x	x

*Вартість часу посадового окладу головного спеціаліста 7 групи оплати праці, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25.01.2018 № 24 «Про впорядкування структури заробітної плати працівників державних органів, судів, органів та установ системи правосуддя у 2018 році», складає 7500,00 грн./ 21 робочий день = 357 грн./день.

Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання, не буде нести додаткові бюджетні витрати. Сумарно бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва протягом п'яти років не зміняться.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії проекту НПА не обмежений у часі, що дасть змогу досягнути мети державного регулювання.

Зміна терміну дії акта можлива у разі зміни правових актів, на вимогах яких базується проект НПА.

Термін набрання чинності регуляторним актом – проект НПА набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено за такими показниками результативності:

1. Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта. Дія акта поширюватиметься на 11 суб'єктів господарювання, проте їх кількість не обмежується.

2. Кількість отриманих позитивних рішень (висновків експертизи) щодо погодження звіту з аналізу безпеки об'єктів, призначених для переробки радіоактивних відходів.

3. Витрати часу суб'єктами господарювання для підготовки звіту з аналізу безпеки для об'єктів, призначених для переробки радіоактивних відходів, у відповідності до вимог проекту НПА.

4. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень регуляторного акта – середній. Проект НПА розміщено на офіційному веб-сайті Держатомрегулювання (www.snrc.gov.ua).

5. Надходжень до бюджету від впровадження положень проекту НПА не передбачається.

6. Кількість отриманих звітів з аналізу безпеки.

7. Кількість негативних висновків за результатами проведення експертизи звітів з аналізу безпеки об'єктів, призначених для переробки радіоактивних відходів.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься шляхом базового та повторного відстеження показників результативності цього проекту НПА, визначених під час проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Базове відстеження результативності регуляторного акта здійснюється через 1 рік після набрання проектом НПА чинності за результатами аналізу статистичних даних, які містяться у дозвільних документах суб'єктів господарювання у сфері поводження з радіоактивними відходами.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюється через 2 роки з дня набрання чинності проекту НПА.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності, – статистичні.

Виконавець заходів з відстеження - Державна інспекція ядерного регулювання України.

Голова

Г. ПЛАЧКОВ